

Postbus 242
2130 AE Hoofddorp
T (088) 496 04 21
E info@cea.nl
I www.cea.nl

Datum binnenkomst : 14 februari 2025 Referentie : 25/ICEA/02960 Telefoon : (088) 496 04 21
Bijlage(n) : Behandelaar : Coen Bongers E-mail : info@cea.nl

Onderwerp Reactie NBA Young Profs - Consultatieformulier uitgangspunten raamwerk

Let op

Het consultatieformulier bestaat uit vijf onderdelen. Ieder onderdeel verwijst naar de relevante paragraaf van [het consultatiedocument](#) en bevat de bijbehorende doelstellingen, uitgangspunten, consultatievragen en antwoordvelden. Houd hier rekening mee bij het lezen van deze reactie.

Onderdeel 1 van 5

Paragraaf 3.1

Eindtermen op basis van leeruitkomsten

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">1. toekomstbestendig zijn;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe raamwerk beschrijft de eindtermen op basis van leeruitkomsten met op strategisch niveau kaders voor het onderwijs- en toetsprogramma. Onderwijsinstellingen en RPO zijn aansluitend verantwoordelijk voor het opleidings- en toetsprogramma dat wil zeggen het ontwerp van leer- en lesdoelen en de onderwijs- en toetsvormen.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u (bij het ontwerpen en invullen van het opleidings- en toetsprogramma) wanneer CEA de eindtermen beschrijft op basis van leeruitkomsten?2. Welke belemmeringen ziet u (om dit te realiseren)?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	NBA Young Profs
Antwoorden	<p>Het geeft opleidingsinstellingen meer autonomie en flexibiliteit om hun opleidingsprogramma in te richten en deze meer op elkaar af te stemmen. Hierdoor kan de opleidingsinstelling dit beter aansluiten op de praktijk. Dat maakt een opleiding aantrekkelijker en toekomstbestendiger.</p> <p>Het kan zorgen voor grotere verschillen tussen opleidingsinstellingen waardoor overstappen van de ene opleidingsinstelling naar de andere lastiger is. Daarnaast zou dit kunnen uiten in grotere kwaliteitsverschillen tussen de opleidingsinstellingen.</p>

Onderdeel 2 van 5

Paragraaf 3.2

Themagericht raamwerk

Doelstellingen	A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze: <ol style="list-style-type: none">2. conceptuele vorming stimuleren (en het 'stapelen' van onderwerpen voorkomen);3. aansluiten op de diverse werkpraktijk;4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.
Uitgangspunt	Het nieuwe onderwijsraamwerk beschrijft de eindtermen themagericht.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Welke kansen ziet u als het gaat om een thematische insteek?2. Welke belemmeringen ziet u als het gaat om een thematische insteek?3. Voor welke (max 6) thema's zou u kiezen voor de oriëntatie Assurance en/of Accountancy-MKB?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	NBA Young Profs
Antwoorden	<p>De opleidingen sluiten meer aan op de praktijk waardoor studenten en trainees de link tussen theorie en praktijk beter kunnen leggen. Hierdoor worden beroepsproducten beter uitvoerbaar.</p> <p>Als themagerichte eindtermen te nauw worden geformuleerd dan sluiten deze mogelijk niet aan op de praktijk van alle studenten of trainees.</p>

Voor beide oriëntaties vinden we de volgende thema's relevant:

- Ethiek
- Projectmanagement
- Communicatieve vaardigheden
- Stakeholdermanagement
- Leiderschapskwaliteiten

Voor Accountancy-MKB

- Samenstellen
- Fiscaliteit
- Ondernemingsrecht en overig recht
- IT
- Advisering

Voor assurance

- Audit en assurance (controleleer en externe verslaggeving)
- Administratieve organisatie en interne beheersing
- Belasting- en ondernemingsrecht
- Data en technologie
- Fraude en integriteit
- Duurzaamheid

Onderdeel 3 van 5

Paragraaf 3.3

Theorie en praktijk geïntegreerd in de eindtermen

Doelstellingen	<p>A. Eindtermen die zodanig van opzet en inhoud zijn dat ze:</p> <ol style="list-style-type: none">3. aansluiten op de diverse werkpraktijk. <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <ol style="list-style-type: none">1. het leereffect voor studenten optimaal is;2. dubbelingen voorkomen worden;3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt;4. de professionele ontwikkeling tot startbekwame accountant in een actieve leercultuur plaatsvindt.
Uitgangspunt	CEA wil de integratie van theorie en praktijk zoveel mogelijk stimuleren door de eindtermen geïntegreerd te beschrijven en in het raamwerk geen onderscheid te maken in eindtermen voor theorie en praktijk.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen de integratie van de eindtermen van theorie en praktijk?2. Welke kansen ziet u daarin voor studenten, het onderwijs- en/of het werkveld?3. Welke belemmeringen ziet u?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	NBA Young Profs
Antwoorden	<p>We juichen het toe als de praktijk- en theorieopleiding worden samengevoegd tot één accountantsopleiding. Dit leidt volgens ons tot een beter studeerbare opleiding en een kortere studietijd.</p> <p>Een duidelijkere koppeling tussen de praktijk waarin de student werkzaam is en de theorie die de student leert waardoor de opleiding relevanter wordt. Daarnaast hopen we dat er minder herhaling binnen de verschillende opleidingen naar voren komen</p>

waardoor studenten sneller de opleiding afronden en hun titel behalen.

Studenten ontwikkelen zich sneller waardoor ze minder begeleiding op de werkplek nodig hebben. Theoretische kennis kan direct worden toegepast in de praktijk.

Studenten zijn gemotiveerder tijdens hun opleiding waardoor de kans op vertraging afneemt.

Een goede afstemming tussen de theorie en praktijk blijft noodzakelijk om de ontwikkeling van de student te bevorderen. Als de student de theorie niet meer uitvoert in de praktijk verliest het samenvoegen van de theorie- en praktijkopleiding zijn waarde.

<p>Doelstellingen</p>	<p>A. Eindtermen die zodanig zijn van opzet en inhoud dat ze:</p> <p>4. opleidingen de ruimte geven voor het ontwikkelen van het curriculum en innovaties in onderwijs- en toetsvormen.</p> <p>B. Eindtermen die de vormgeving van de accountantsopleiding zodanig stimuleren dat:</p> <p>3. de administratieve last voor studenten verlaagd wordt.</p> <p>C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat:</p> <p>1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;</p> <p>2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.</p>
<p>Uitgangspunt</p>	<p>In het nieuwe raamwerk wordt de ECTS-norm per vakgebied losgelaten. Het beheersingsniveau omschrijft de kwalificaties bij afronding van de accountantsopleiding. Dit geeft de mate van complexiteit en zelfstandigheid aan waarop iemand de vereiste competenties moet behalen. De kwalificaties sluiten aan op het European Qualifications Framework (EQF) zoals dat in EU verband is opgesteld. Ook stelt CEA de eisen waaraan een student moet voldoen om de praktijkopleiding te mogen beginnen conform EQF. Voor de normen van de studielast en studieduur overweegt CEA verschillende mogelijkheden. Deze verschillen in hoeverre CEA opleidingen ruimte biedt om het opleidings- en toetsprogramma in te vullen en een beroep doet op de verantwoordelijkheid van de opleidingen om de kwaliteitsnorm te handhaven. In haar toezichtsrol beoordeelt CEA in hoeverre opleidingen de eindtermen realiseren en vaststellen dat een student deze heeft behaald.</p>
<p>Consultatievragen</p>	<p>1. Op welk niveau horen kwantitatieve en/of kwalitatieve normen thuis in de eindtermen? Bijvoorbeeld op themaniveau, op initieel- en/of eindniveau? En maakt u daarin onderscheid als</p>

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<p>het gaat om type normering (studielast, studieduur, beheersingsniveau)?</p> <ol style="list-style-type: none">2. Acht u het noodzakelijk om normen op te nemen in de eindtermen voor studielast en studieduur? Wat zijn uw voornaamste overwegingen hierbij?3. Welke kansen of belemmeringen ziet u bij de mogelijkheden (zie hieronder) die CEA moet meenemen in haar overweging?	
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	NBA Young Profs	
Antwoord	<p>Wij zijn voorstander van normering op themaniveau. Per werkveld worden normen voor de thema gedefinieerd. Deze norm beschrijft wat de student dient te beheersen om het thema te realiseren.</p> <p>Wij zijn voorstander van 'beheersingsniveau' als normeringstype. We vinden wel dat een studieduur een waarborg moet zijn waarbinnen een student een themaniveau realiseert behalve als een opleidingsinstellingen of stagebureau vaststelt dat de student deze niet voldoende realiseert. De student dient dan een verlening te krijgen om de eindtermen op themaniveau te realiseren. Ook de verlenging dient een maximale termijn te bevatten zodat de student zekerheid heeft.</p>	
	<p>Studieduur is nu 3 jaar en dat is volgens de EU-norm dus deze zouden we ongewijzigd laten voor zowel RA als AA. Voor beide opleidingen geldt dat er startbekwame accountants worden opgeleid dus wij zijn voorstander om de praktijkopleidingen gelijkwaardig behandelen als het gaat om studieduur.</p>	
	<table border="1"><tr><td>Mogelijkheden</td><td>Uw overwegingen:</td></tr></table>	Mogelijkheden
Mogelijkheden	Uw overwegingen:	

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	<p>Studielast theoretische opleiding:</p> <ul style="list-style-type: none">• Geen normering voor de studielast,• Een minimum ECTS-norm voor gehele accountantsopleiding of een (minimum) ECTS-norm enkel voor de postinitiële fase.	<p>Voor ons wegen de kwalitatieve normen (beheersing van de leeruitkomst door de student) zwaarder en dienen de kwantitatieve normen (ECTS-norm) als richtlijn en waarborg om studenten binnen een bepaalde periode de leeruitkomst te beheersen.</p>
	<p>Studieduur en -last praktijkopleiding:</p> <ul style="list-style-type: none">• Urennorm behouden, al dan niet met een kwalitatieve norm voor vakgebied en type werkzaamheden;• Geen vertaling naar een urennorm, invulling aan NBA/RPO voor driejarige praktijkopleiding;• Geen kwalitatieve norm voor vakgebieden of type werkzaamheden.	<p>Geen vertaling naar een urennorm is voor ons reëel. Wel een minimale urennorm voor de gehele opleiding zodat voldoende uren worden gemaakt om een representatieve praktijkopleiding te doorlopen (met name voor parttime trainees). De trainee kan aan de hand van de urenverantwoording gebruiken om te onderbouwen dat een eindterm is gerealiseerd.</p>
	<p>Beheersingsniveau theoretische en praktijkopleiding:</p> <p>CEA sluit met haar kwalificaties aan op het raamwerk dat gangbaar is in het hoger onderwijs. Het gaat om beheersing van de competenties op bachelor en/of masterniveau.</p> <p>CEA stelt per oriëntatie toelatingseisen</p>	<p>We zijn het eens om aan te sluiten bij het raamwerk dat gangbaar is bij het hoger onderwijs.</p>

Onderdeel 4 van 5

Paragraaf 3.4

Normering van de eindtermen

	(minimum) voor praktijkopleiding in aansluiting op het beroepsprofiel.	
--	--	--

Onderdeel 5 van 5

Paragraaf 3.5

Aandacht voor (brede en diverse) instroom en doorstroom

Doelstellingen	C. Eindtermen die qua normering zodanig ingestoken zijn dat: <ol style="list-style-type: none">1. brede en diverse instroom (in de postinitiële fase) wordt gefaciliteerd;2. er aandacht is voor doorstroom, inclusief 'herintreders' qua studie.
Uitgangspunt	CEA overweegt een minimum set van competenties te beschrijven op basis waarvan een student aan de postinitiële fase van de theoretische opleiding kan beginnen zonder aanvullende deficiënties (instroomprofiel). Dit maakt voor studenten helder waar minimaal aan moet zijn voldaan en belemmert de student niet in zijn keuze van onderwijsinstelling. Opleidingen kunnen op basis van de minimum set een ontwikkelgesprek houden om te bepalen in hoeverre een student al competenties heeft verworven en waar aanvullende ondersteuning nodig is.
Consultatievragen	<ol style="list-style-type: none">1. Hoe kijkt u aan tegen het beschrijven van een minimum set van competenties benodigd om te kunnen starten in de gehele postinitiële fase van de opleiding (dus het theorie- en praktijkdeel)? Welke uitdagingen ziet u daarbij om dit te realiseren?2. Wat is er volgens u nog meer nodig om een bredere en diverse instroom te faciliteren?
Vanuit welk perspectief beantwoordt u de vragen? (student, werkveld, opleiding)	NBA Young Profs
Antwoord	<p>De basis van minimale competenties is van belang en daarin kunnen wij ons vinden. Wij vinden het goed om de vrijheid te bieden aan opleidingsinstellingen om te beoordelen of een student voldoende vaardigheden heeft om te starten met de opleiding. Als deze niet aan de minimale competenties voldoet, vertrouwen wij erop dat opleidingsinstellingen de student helpt om het benodigde niveau te behalen.</p> <p>Uitdaging is of een zijinstromer voldoende basiskennis heeft en of de zijinstromer zich deze kennis snel genoeg</p>

eigen kan maken als de zijinstromer een andere achtergrond heeft dan een financiële opleiding.

Om te testen of een student aan de minimale vereisten voldoet, kan de student een business case uitvoeren. De opleidingsinstelling kan dan toetsen of de student de theorie kent en deze kan toepassen. Op deze wijze kan de opleidingsinstelling door middel van maatwerk de student begeleiden om de minimale competenties te realiseren en vervolgens de accountantsopleiding te starten.

Meer voorlichting wat de accountant is en doet. Uitleggen wat het verschil is tussen de RA en AA én openbaar accountant, accountant in business en overheidsaccountant. Laat de diversiteit van het beroep zien.

Daarnaast het aanbieden van een duale of deeltijdopleiding waardoor de student theorie en praktijk kan combineren.

Daarnaast zien wij het als groot voordeel als de theorie- en praktijkopleiding één geheel worden (zonder dubbelingen) waardoor je een opleiding tot accountant (RA/AA) hebt waarbij theorie en praktijk samen gaan. Het voordeel is dat het een studeerbare vakopleiding is.